

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 300/2014-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. júna 2014 predbežne prerokoval sťažnosť J. L., Košice, zastúpeného advokátom JUDr. Gerhardom Zvolánekom, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7 To 76/2013 zo 7. novembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. L. o d m i e t a pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. januára 2014 doručená sťažnosť J. L. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 7 To 76/2013 zo 7. novembra 2013 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol 15. mája 2013 rozsudkom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 6 T 12/2012 vyhláseným na hlavnom pojednávaní uznaný vinným z prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu okresný súd uložil trest odňatia slobody vo výmere jedného roka. Súd sťažovateľovi výkon trestu podmiennečne odložil a určil skúšobnú dobu v trvaní jedného roka.

3. Sťažovateľ si následne zvolil obhajcu, ktorý podaním z 28. mája 2013 súdu oznámil, že ho sťažovateľ poveril obhajobou, a požiadal súd, aby mu doručil všetky písomnosti týkajúce sa sťažovateľovej trestnej veci. Odsudzujúci rozsudok okresného súdu bol sťažovateľovmu obhajcovi doručený 15. júla 2013. Dňa 23. júla 2013 podal sťažovateľ prostredníctvom svojho obhajcu odvolanie.

4. Napadnutým uznesením bolo sťažovateľovo odvolanie zamietnuté ako podané oneskorene.

5. Sťažovateľ namieta, že lehota na podanie odvolania mala byť počítaná od doručenia rozsudku okresného súdu jeho obhajcovi (15. júla 2013), a nie od vyhlásenia rozsudku (15. mája 2013). Sťažovateľ poukazuje na § 173 ods. 2 Trestného poriadku, ktorý ustanovuje, že rovnopis rozsudku sa doručuje aj obhajcovi obžalovaného. Sťažovateľ ďalej vyjadril názor, že je úplne bez významu, že vykonávanie práv obhajoby prevzal jeho obhajca až po tom, ako bol rozsudok vyhlásený na hlavnom pojednávaní za prítomnosti obžalovaného, ktorý v tom čase nebol právne zastúpený obhajcom.

6. Na základe uvedeného malo dôjsť k porušeniu sťažovateľom v petite sťažnosti označených práv. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie ním označených práv, napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a priznal mu trovy právneho zastúpenia.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Z ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústava rozdeľuje ústavnú ochranu základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany týmto právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. V čl. 127 ods. 1 ústavy už spomenutý princíp subsidiarity znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať jeho

sťažnosťou iba vtedy, ak sa nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06).

11. K sťažnostným námietkam sťažovateľa týkajúcim sa porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu ústavný súd konštatuje, že obsahová stránka jeho námietok je subsumovateľná pod dovolací dôvod podľa § 371 písm. l) Trestného poriadku, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak odvolací súd zamietol odvolanie podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku, hoci na to neboli splnené zákonné dôvody.

12. Krajský súd napadnutým uznesením zamietol sťažovateľovo odvolanie podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu, že bolo podané oneskorene. Sťažovateľ namieta, že jeho odvolanie bolo podané v rámci zákonnej lehoty, a teda krajský súd sa podstatou jeho odvolania mohol a mal zaoberať. Z už uvedeného vyplýva, že v sťažovateľovej veci je daný dovolací dôvod podľa § 371 písm. l) Trestného poriadku.

13. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd, naopak, čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých sťažovateľovi dostupných a účinných prostriedkov nápravy. Keďže proti napadnutému uzneseniu krajského súdu ako súdu odvolacieho je možné zo sťažovateľom tvrdených pochybení v jeho postupe a uznesení podať dovolanie, právomoc poskytnúť ochranu označeným základným právam sťažovateľa má Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací,

čím bola zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie a rozhodnutie.

14. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti už pri jej predbežnom prerokovaní ústavný súd nemohol rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa, ktoré sú viazané na to, že sťažnosti by bolo vyhovené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2014